ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๙ วรรคสอง กำหนดให้จ่ายค่าตอบแทนแก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำเทคโนโลยี ที่เหมาะสมไปพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อจูงใจให้มีการทำวิจัยดังกล่าว เพิ่มขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๕"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"เทคโนโลยีที่เหมาะสม" หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือพื้นที่ ทั้งนี้ ซึ่งเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนหรือพื้นที่ และมีราคาพอสมควรที่เข้าถึงได้

"การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม" หมายความว่า การใช้หรืออนุญาตให้ใช้สิทธิ ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ การจัดทำบริการ การปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการ หรือการดำเนินการอื่นใดในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ หรือการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ หรือต่อยอดผลงานนั้น และให้หมายความรวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยมีประโยชน์ ตอบแทนที่คำนวณเป็นเงินได้ด้วย

"ผลงาน" หมายความว่า ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

"หน่วยงานผู้รับผิดชอบ" หมายความว่า หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้จ่ายเงินเป็นค่าตอบแทน การใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ตามระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับ เทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

- ข้อ ๔ นักวิจัยซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์หรือประดิษฐ์ผลงานที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนหรือพื้นที่ หรือประโยชน์อื่น อาจยื่นคำขอรับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ผลงานนั้น ต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ตามระเบียบนี้
 - ข้อ ๕ นักวิจัยผู้ยื่นคำขอตามข้อ ๔ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
 - (๑) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย หรือไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ประจำในประเทศไทย
 - (๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 - (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นผู้สร้างสรรค์หรือผู้ประดิษฐ์ผลงานซึ่งเกิดขึ้นจากทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ในกรณีนักวิจัยซึ่งสร้างสรรค์หรือประดิษฐ์ผลงานผู้ใดมิได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม แต่ประสงค์จะได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามระเบียบนี้ นักวิจัยผู้นั้นอาจยื่นคำขอรับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามข้อ ๔ ต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

- ข้อ ๖ ให้นักวิจัยยื่นคำขอต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดและเอกสาร หลักฐาน ดังต่อไปนี้
- (๑) รายละเอียดผลงาน พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงว่านักวิจัยเป็นผู้ประดิษฐ์หรือ ผู้สร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ ในกรณีที่มีบุคคลอื่นเป็นผู้ร่วมประดิษฐ์หรือผู้ร่วมสร้างสรรค์ ให้ระบุชื่อของบุคคลนั้นด้วย
- (๒) เอกสารหลักฐานซึ่งแสดงว่าได้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่นักวิจัยเป็นผู้สร้างสรรค์ หรือผู้ประดิษฐ์ไปใช้ประโยชน์หรือถ่ายทอด เพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนหรือพื้นที่แห่งหนึ่งแห่งใด หรือประโยชน์อื่น โดยอย่างน้อยต้องแสดงรายละเอียดในเรื่อง ดังต่อไปนี้
 - (ก) รายละเอียดและระยะเวลาดำเนินการ
 - (ข) กลุ่มประชาชน ชุมชนหรือพื้นที่เป้าหมาย โดยระบุจำนวนโดยประมาณของผู้ได้รับประโยชน์
 - (ค) ประโยชน์ที่ประชาชน ชุมชนหรือพื้นที่เป้าหมายได้รับหรือจะได้รับจากการดำเนินการ
- (ง) คำรับรองจากผู้ได้รับประโยชน์ หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนซึ่งนำผลงานดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์
- (จ) ในกรณีที่นักวิจัยเป็นผู้ร่วมดำเนินการ ให้นักวิจัยระบุหน้าที่ของตนในการดำเนินการ ดังกล่าวด้วย
- (๓) จำนวนค่าตอบแทนที่นักวิจัยประสงค์ขอรับ โดยคำนวณเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม กับประโยชน์ที่ผู้ได้รับประโยชน์ได้รับหรือจะได้รับจากการดำเนินการ

ราชกิจจานุเบกษา

(๔) เรื่องอื่นตามที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบกำหนด

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบกำหนด โดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดให้มีการดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก

ข้อ ๗ ให้นักวิจัยซึ่งประสงค์จะได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามระเบียบนี้ยื่นคำขอตามข้อ ๔ ได้เพียงครั้งเดียวสำหรับการนำผลงานใดผลงานหนึ่งไปใช้ประโยชน์

ในกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ผลงานเป็นการแพร่หลายไปสู่พื้นที่ส่วนใหญ่ในประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีการนำผลงานดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในต่างประเทศ และก่อให้เกิดผลกระทบในทางบวก ซึ่งแตกต่างจากที่ได้ยื่นไว้ตามข้อ ๖ (๒) (ข) และ (ค) อย่างเป็นนัยสำคัญ โดยผลกระทบนั้นเป็น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ สภาพความเป็นอยู่ และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้รับประโยชน์ หรือผลกระทบอื่น นักวิจัยซึ่งได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบนี้ไปแล้วอาจยื่นคำขอใหม่เพื่อขอรับ ค่าตอบแทนเพิ่มเติมได้

ข้อ ๘ เมื่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้รับคำขอและเอกสารหลักฐานตามข้อ ๖ ครบถ้วนแล้ว ให้พิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติจ่ายเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับจาก วันที่ได้รับคำขอ และให้แจ้งผลการพิจารณาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็ว

การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๒

- ข้อ ๙ หน่วยงานผู้รับผิดชอบอาจอนุมัติจ่ายเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ได้เมื่อพิจารณา แล้วเห็นว่า
 - (๑) นักวิจัยผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕
- (๒) การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งนักวิจัยเป็นผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนหรือพื้นที่เป้าหมาย หรือประโยชน์อื่น
- (๓) ผลงานซึ่งนักวิจัยเป็นผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการ และได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์จริงแล้ว
- (๔) นักวิจัยผู้ยื่นคำขอไม่มีพฤติการณ์ขัดขวางหรือไม่ให้ความร่วมมือตามสมควรในการ ดำเนินการเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์หรือถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับผลงานนั้น ให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่เป้าหมาย
 - ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้จ่ายค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามระเบียบนี้ในกรณี ดังต่อไปนี้
- (๑) นักวิจัยซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอเคยได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามระเบียบนี้ไปแล้ว สำหรับผลงานใดผลงานหนึ่ง เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๗ วรรคสอง
- (๒) การใช้ประโยชน์ผลงานเป็นเพียงการนำผลงานไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์หรือต่อยอดผลงานนั้น

- (๓) การใช้ประโยชน์ผลงานโดยการจำหน่ายจ่ายโอนโดยมีประโยชน์ตอบแทนที่คำนวณเป็นเงินได้ และนักวิจัยได้รับผลประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมแล้ว
 - (๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- ข้อ ๑๑ อัตราค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่จะจ่ายให้แก่นักวิจัยตามระเบียบนี้ให้เป็นไปตาม ที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบพิจารณากำหนด แต่ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบอนุมัติให้จ่ายค่าตอบแทนเกินกว่าจำนวนดังกล่าว เพราะการใช้ประโยชน์ผลงานนั้นเป็นไป อย่างกว้างขวาง

ในกรณีที่ผลงานใดมีนักวิจัยยื่นคำขอและมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์มากกว่า หนึ่งคน นักวิจัยแต่ละคนย่อมมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่งในสัดส่วนที่ตกลงกัน ระหว่างนักวิจัย ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว ให้จัดเป็นสัดส่วนเท่ากัน

การกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบคำนึงถึง ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมในตลาด ผลประโยชน์ตอบแทนที่นักวิจัยอาจได้รับจากแหล่งอื่น และผลประโยชน์ ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับจากการดำเนินการด้วย

ข้อ ๑๒ ในปีงบประมาณหนึ่ง ห้ามมิให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจ่ายเงินค่าตอบแทนการใช้ ประโยชน์ตามระเบียบนี้เกินกว่าร้อยละยี่สิบของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อการส่งเสริมและ สนับสนุนผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ในกรณีที่ในปีงบประมาณมีผู้ยื่นคำขอและอาจได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามระเบียบนี้ รวมทุกกรณีเกินกว่าจำนวนเงินตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนในปีงบประมาณถัดไป ตามลำดับการยื่นคำขอ

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดทำทะเบียนนักวิจัยที่ได้รับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินตามระเบียบนี้ และให้รายงานผลการดำเนินงาน ตามระเบียบนี้ต่อคณะกรรมการเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๔ การขอรับค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์สำหรับการใช้ประโยชน์ผลงานที่เกิดขึ้นภายใน ระยะเวลาไม่เกินสองปีก่อนวันที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ ใช้บังคับ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามระเบียบนี้เท่าที่งบประมาณของหน่วยงาน ดังกล่าวจะอำนวยให้

ในกรณีที่งบประมาณของหน่วยงานผู้รับผิดชอบไม่เพียงพอตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานจัดสรร ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่งในปีงบประมาณถัดไปให้ผู้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งก่อน ตามลำดับการยื่นคำขอ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาสตราจารย์กิตติคุณสุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม